

TÜMRADYOLOJİ TEKNİSYEN ve TEKNİKERLERİ DERNEĞİ

(TÜMRAD-DER)

30 Eylül 2010

**RADYOLOJİ TEKNİSYEN VE TEKNİKERLERİNE YÖNELİK
MESLEKİ GELİŞİM ve KARIYER PROJESİ
(RAD-GEKAP)**

Ahmet KUMAŞ

RAD-GEKAP

Proje Genel Koordinatörü

Heybet ASLANOĞLU

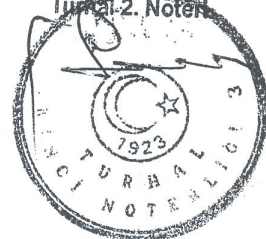
TÜMRAD-DER

Genel Başkanı

M. Sercan Bükülmaz

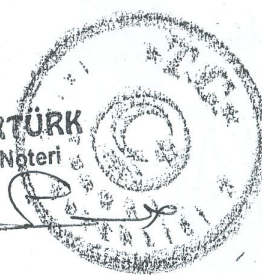
Ankara, 04 Haziran 2010

Şaban ERTÜRK
Turhal-2. Noter

mt

Şaban ERTÜRK
Tutuklu 2. Nöteri

- 1- Sağlık Bilimleri Fakültesi veya diğer uygun fakülteler bünyesinde mesleki ve teknik eğitime yönelik lisans düzeyinde radyoloji veya radyoteknoloji bölümü açılması
- 2- Sağlık meslek lisesi mezunlarına alanlarında uzaktan eğitim (internet) , açık öğretim, ekstern veya 2. öğretim yoluyla en az ön lisans eğitimi olanağı sağlanması
- 3- Radyoloji alanında ön lisans mezunları ile radyoloji teknisyenliği üzerine radyoloji alanı dışında sağlık ön lisans programı mezunları için radyoloji alanında 2+2 lisans tamamlama programları açılması
- 4- Radyoloji alanında lisans eğitimi almış olanlar için kendi alanlarında akademik kariyer yapma olanağı sağlanması
- 5- Mesleki kökeni en az radyoloji teknisyeni olan sağlık lisansiyerlerinden radyoloji alanıyla ilgili ön lisans programlarında öğretim elemanı sıfatıyla yararlanılması
- 6- Radyoloji alanında en az ön lisans düzeyinde eğitim almış olanlara mesleki branşlaşma olanağı sağlanması
- 7- Bilimsel ve teknolojik gelişmeleri hizmete yansıtmak üzere, hizmet içi eğitimde kurumsallaşma sağlanması
- 8- Radyasyonla çalışanlar ve hastalar için, "radyasyon sağlığı ve güvenliği " konusunda uluslararası standartların sağlanması
- 9- Radyasyonla çalışanların sosyo-ekonomik ve özlük haklarında adil ve anlamlı iyileşmeler sağlanması
- 10- " Radyasyon Kaynaklarıyla Çalışma Temel Kanunu" adlı yeni bir kanun tasarısı hazırlanması

**RADYOLOJİ TEKNİSYEN VE TEKNİKLERİNE YÖNELİK
MESLEKİ GELİŞİM VE KARIYER PROJESİ
(RAD-GEKAP)**

Bu proje, Tüm Radyoloji Teknisyenleri ve Teknikerleri Derneği (TÜMRAD-DER) tüzüğü'nün 3. maddesi esas alınarak, 12/05/2009 tarih ve 2009/96 sayılı Yönetim Kurulu kararlarına istinaden hazırlanmıştır (EK-1).

A) PROJENİN ADI

Madde 1- Projenin adı " Radyoloji Teknisyen ve Teknikerlerine Yönelik Mesleki Gelişim ve Kariyer Projesi" olup, kısaca RAD-GEKAP olarak ifade edilecektir.

B) PROJENİN KONUSU

Madde 2- İlgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapılarak, radyoloji alanında tanı ve tedavi amaçlı radyasyon uygulamaları konusunda ehliyetli hekim dışı radyoloji meslek mensuplarının (radyoloji teknisyeni, radyoloji teknikeri, tıbbi görüntüleme teknikeri, radyoterapi teknikeri vb) mesleki gelişimi ve alanlarında kariyer yapmaları yanında, sosyo-ekonomik ve özlük haklarının iyileştirilmesine yönelik iş ve işlemlere uygun ortamların hazırlanması ile tıp alanında radyasyon kaynaklarıyla çalışanları ilgilendiren mevzuat düzenlemelerine katkı sağlamaktır.

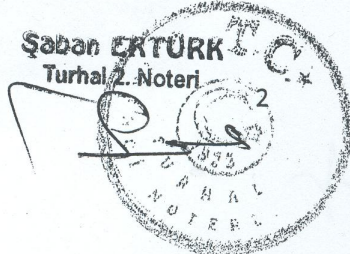
C) PROJENİN KAPSAMI

Madde 3- Bu proje; radyoloji (ışın bilimi) alanında tanı ve tedavi amaçlı radyasyon uygulamaları konusunda en az orta öğretim veya ön lisans düzeyinde mesleki eğitim almış radyoloji teknisyen ve teknikerlerine yönelik mesleki gelişim ve kariyer yapma konuları yanında, tüm radyasyon görevlilerine yönelik sosyo-ekonomik ve özlük hakların iyileştirilmesiyle ilgili mevzuat çalışması esaslarını kapsar.

D) PROJENİN TEMEL AMAÇLARI

Madde 4- Bu projenin temel amaçları şunlardır:

- a) Sağlık Eğitim Enstitülerinin faaliyetlerine son verilmiş olduğundan, sağlık meslek liseleri için radyoloji alan/dal öğretmeni yetiştirme yanında, hekim dışı radyoloji meslek mensuplarına yönelik akademik eğitim olanağı sunmak üzere, Sağlık Bilimleri Fakültesi veya uygun diğer fakülteler bünyesinde lisans düzeyinde radyoloji veya radyoteknoloji bölümü açılmasını sağlamak,
- b) Örgün eğitim yöntemiyle radyoloji alanında temel mesleki eğitim almış olan meslek mensuplarının mesleki eğitim düzeyini en az Avrupa Birliği (AB) normlarına uygun hale getirmek,
- c) Öncelik ve ivedilikle radyoloji alanında ön lisans mezunları ile mesleki kökeni radyoloji teknisyeni olup, radyoloji alanı dışında sağlık ön lisans programı mezunları için radyoloji alanında 2+2 lisans tamamlama programları açılarak, sağlık meslek liselerinin radyoloji bölümü alan/dal öğretmeni ihtiyacını karşılamak,
- d) Radyoloji alanında lisans eğitimi almış olanlar için kendi alanlarında akademik kariyer yapma olanağı sağlamak,
- e) Sağlık Bilimleri Fakülteleri veya uygun diğer fakültelere bağlı olarak açılacak radyoloji veya radyoteknoloji bölümlerine, ilke olarak öncelikle orta öğretim kurumlarının radyoloji bölümlerinden mezun olanların alınarak, normal örgün eğitimle sağlık meslek liselerinin sürekli alan /dal öğretmeni ihtiyacının karşılanması yanında, SML eğitiminde kaliteyi sağlamak,

f) Sağlık Bilimleri Fakülteleri veya uygun diğer fakültelerde radyoloji alanında lisans eğitimi alanlara, bu proje kapsamında mesleki ve teknik eğitime yönelik kariyer yapma olanağı sağlanarak, ön lisans düzeyindeki meslek yüksek okullarının Tıbbi Görüntüleme ve Radyoterapi gibi mesleki programları için akademik personel yetiştirilmesini sağlamak,

g) Radyoloji alanında en az ön lisans düzeyinde eğitim almış olanlara radyasyon fiziyi, ileri tıbbi görüntüleme, nükleer tıp, radyobiyojoloji, radyasyon sağlığı ve güvenliği gibi ihtiyaç duyulan konularda mesleki branşlaşma olanağı sağlamak,

h) Tanı ve tedavi amaçlı radyasyon uygulamalarında, bilimsel ve teknolojik gelişmeleri hizmete yansıtmak üzere, çalışan radyasyon görevlilerine yönelik hizmet içi eğitimin kurumsallaştırılmasını sağlamak,

i) Sağlık hizmetlerinin sunumunda "ekip hizmeti" anlayışından hareketle; radyoterapi ve nükleer tıp gibi radyoaktif ışın kaynaklarının kullanıldığı birimler başta olmak üzere, iyonlayıcı radyasyon kullanılan tam teşekküllü sağlık işletmelerinde yeterli sayı ve nitelikte medikal fizik uzmanının görevli kılınmasını sağlamak,

j) Pratik anlamda, radyasyonla çalışanlar ve hastalar için uluslararası standartlarda radyasyon sağlığı ve güvenliğini sağlamak,

k) Gerek radyodiyagnostik (radyolojik inceleme) ve gerekse radyoterapi (radyasyon onkolojisi) uygulamalarında hizmette kalite ve verimliliği artırmak.

l) Radyasyonla çalışanların sosyo-ekonomik ve özlük haklarını adil ve anlamlı ölçüde iyileştirmek,

m) Radyasyonla çalışanların iş barışı, radyasyon güvenliği ve radyasyon kaynaklarıyla çalışma esaslarını uluslararası normlar da dikkate alınarak yeniden düzenlemek için " Tıp Alanında Radyasyon Kaynaklarıyla Çalışma Temel Kanunu " adlı yeni bir kanun tasarısı hazırlanmasını sağlamak.

E) PROJENİN DAYANAKLARI

Madde 5- Bu proje aşağıdaki mevzuata dayalı olarak hazırlanmıştır:

- a) Türkiye Cumhuriyeti Anayasası (Madde 2,5 ,42,49, 55)
- b) 3153 sayılı Radyoloji, Radyum Ve Elektrikle Tedavi Ve Diğer Fizyoterapi Müesseseleri Hakkında Kanun (RG: 28.04.1937/3591)
- c) 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu
- ç) 2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanunu
- d) 2690 sayılı Türkiye Atom Enerjisi Kurumu Kanunu (RG: 13.07.1982/17753)
- e) 3797 sayılı Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun
- f) 5450 sayılı Kamu Kurum ve Kuruluşlarına Bağlı Okulların Millî Eğitim Bakanlığına Devredilmesi İle Bazı Kanunlarda Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
- g) 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu (RG:12.10.2004/25611-mad. 152,172,173,174)
- ğ) 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu (Mad.32/h)
- h) Dokuzuncu Kalkınma Planı (2007-2013)
- ı) 5544 sayılı Mesleki Yeterlilik Kurumu Kanunu (RG:07.10.2006/26312)
- i) 5547 sayılı (Gözden geçirilmiş) Avrupa Sosyal Şartının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun (RG: 3.10.2006/26308)
- j) 181 sayılı Sağlık Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (RG: 14.12.0983/18251-Mad. 12 /a,f, Mad. 2/ k, Mad. 24 vb.)
- k) Radyoloji, Radyum Ve Elektrikle Tedavi Müesseseleri Hakkında Nizamname (Karar: 27.04.1939-2/10857 , RG:06.05.1939/4201)
- l) Sosyal Sigorta Sağlık İşlemleri Tüzüğü (RG: 22.06.1972/14223)
- m) İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Tüzüğü (RG:11.01.1974/14765- mad. 80,83,528)
- n) Radyasyon Güvenliği Tüzüğü (RG: 7.09.1985/18861)
- o) Tüm Radyoloji Teknisyenleri ve Teknikerleri Derneği (TÜMRAD-DER) Tüzüğü
- ö) Nükleer Tanımlar Yönetmeliği (RG:09.09.1991/20986)
- p) Tıpta Tedavi Amacıyla Kullanılan İyonlayıcı Radyasyon Kaynakları İçeren Tesislere Lisans Verme Yönetmeliği (RG: 21.07.1994/21997)
- r) Radyasyon Güvenliği Yönetmeliği (RG: 24.03.2000/23999)
- s) Açık Öğretim Fakültesi Ön Lisans Programı Mezunlarının Lisans Öğrenimlerine Devamları Hakkında Yönetmelik (RG:19.02.2002/24676-mad. 10)
- ş) Ağır Ve Tehlikeli İşler Yönetmeliği (RG:16.06.2004/25494-mad. 1,4,6,9)
- t) Radyasyonlara Karşı Korunmaya Dair 1960 Sözleşmesi ILO:1 Haziran 1960)
- u) Avrupa Atom Enerjisi Topluluğu (AURATOM) Radyasyon Güvenliği Direktifi
- ü) 23-27 Mart 1992 tarihli I. Ulusal Sağlık Kongresi kararları
- v) 20.01.1995 tarih ve 184/1 sayılı Yüksek Sağlık Şurası kararları
- w) 23.05.1995 tarih ve 185/1 sayılı Yüksek Sağlık Şurası kararları (mad. 1)
- y) Sağlık Bakanlığı'nın 12.09.1997 tarih ve 3454 sayılı Basın Bildirisi
- z) Konuyla ilgili diğer dayanaklar

D- PROJEDE GEÇEN TANIMLAR**Madde 6-** Bu projede geçen,

- a) **RAD-GEKAP:** Radyoloji Teknisyen ve Teknikerlerine Yönelik Mesleki Gelişim ve Kariyer Projesi'ni
- b) **Dernek:** Tüm Radyoloji Teknisyenleri ve Teknikerleri Derneği'ni,
- c) **Bakanlık:** Sağlık Bakanlığı'nı,
- c) **YÖK:** Yüksek Öğretim Kurulu'nu,
- d) **Proje Uygulama Merkezi (PUM):** RAD-GEKAP kapsamında eğitim programı düzenleyerek mezuniyet belgesi verecek YÖK'e bağlı kurumu,
- e) **Açık Öğretim Fakültesi (AÖF):** Açık öğretim programını uygulayan yüksek öğretim kurumunu,
- f) **Uzaktan Eğitim Kurumu (UEK);** İnternet üzerinden eğitim programı uygulayan yükseköğretim kurumunu,
- g) **Radyoloji (Işın bilimi):** Radyasyonun, hastalıkların tanı ve tedavisinde kullanımını ve bu amaçla geliştirilen teknik ve yöntemleri konu alan bilim dalını,
- ğ) **Radyasyon (ışın):** Maddenin kendiliğinden veya çevreden aldığı enerji etkisiyle dış ortama saldıgı parçacık veya foton yapısında dalga türü enerjisi,
- h) **Radyasyon görevlisi:** Sağlık kurum ve kuruluşlarında mesleği gereği radyasyon kaynaklarıyla çalışan, denetimli ve gözetimli alanlardaki bu çalışmaları yürüten veya değerlendiren kişiyi,
- ı) **Radyoloji teknisyeni:** Mesleki ve teknik orta öğretim kurumlarının radyoloji bölümlerinden mezun olmuş olup, iyonizan ve non-iyonizan radyasyon kaynaklarını kullanarak, hastalıkların tanı ve tedavisi amacıyla, hekimlik bilgi ve becerisi gerektirmeyen tüm radyolojik incelemeler ile radyoterapi uzmanının direktifi veya radyasyon fizikçisinin ölçü ve hesaplarına göre radyoterapi alanında ışın tedavi planını uygulama ehliyetine sahip sağlık meslek mensubunu,
- i) **Radyoloji teknikeri:** Üniversitelerin radyoloji ön lisans programlarından mezun olmuş olup, iyonizan ve non-iyonizan radyasyon kaynaklarını kullanarak, hastalıkların tanı ve tedavisi amacıyla, hekimlik bilgi ve becerisi gerektirmeyen tüm radyolojik incelemeler ile radyoterapi uzmanının direktifi veya radyasyon fizikçisinin ölçü ve hesaplarına göre radyoterapi alanında ışın tedavi planını uygulama ehliyetine sahip sağlık meslek mensubunu,
- j) **Tıbbi görüntüleme teknikeri:** Üniversitelerin tıbbi görüntüleme ön lisans programlarından mezun olmuş olup, iyonizan ve non-iyonizan radyasyon kaynaklarını kullanarak, sadece hastalıkların tanısı amacıyla, hekimlik bilgi ve becerisi gerektirmeyen tüm radyolojik incelemeleri yapma konusunda ehliyetli sağlık meslek mensubunu,
- k) **Radyoterapi teknikeri:** Üniversitelerin radyoterapi ön lisans programlarından mezun olmuş olup, sadece radyoterapi uygulamalarında radyoterapi uzmanının direktifi ve radyasyon fizikçisinin ölçü ve hesaplarına göre ışın tedavi planını uygulama ehliyetine sahip sağlık meslek mensubunu,
- l) **Radyoteknolog:** Üniversitelerin radyoloji alanıyla ilgili mesleki ve teknik eğitime yönelik lisans bölümlerinden mezun olmuş olup, diplomaları Sağlık Bakanlığı'nca tescil edilen sağlık meslek mensuplarını,
- m) **Radyoteknoloji uzmanı:** Radyoteknolog eğitimi üzerine alanında en az yüksek lisans eğitimi almış radyoloji meslek mensuplarını,
- n) **Medikal fizik uzmanı:** Fen Fakültesi (Fizik Bölümü) veya fizik mühendisliği üzerine radyasyon fiziği, nükleer tıp veya radyasyon güvenliği gibi alanlarda en az yüksek lisans eğitimi almış olup, diplomaları Sağlık Bakanlığınca tescil edilmiş radyasyon görevlilerini,
- o) **Radyolog:** Tıp fakültesi eğitimi üzerine radyoloji alanında ihtisas yapmış hekimleri,
- ö) **Radyoterapist:** Tıp fakültesi eğitimi üzerine radyoterapi alanında ihtisas yapmış hekimleri,
- p) **TAEK:** Türkiye Atom Enerjisi Kurumu'nu

ifade eder.

G- RAYOLOJİ ALANINDAKİ MESLEKİ EĞİTİMDE TARİHSEL SÜREÇ ve MEVCUT DURUM**Madde 7-** Türkiye'de radyoloji alanında hekim dışı teknik personel eğitiminde aşağıdaki aşamalardan sonra bu günkü duruma ulaşılmıştır.

a) Alman fizikçi Prof. Dr. Wilhelm Conrad ROENTGEN (1845-1923) tarafından 8 Kasım 1895 tarihinde x- ışınlarının keşfiyle doğan radyoloji biliminin Türkiye'deki tıbbi uygulamaları 1897 yılında Osmanlı-Yunan savaşı sırasında Yüzbaşı Dr. Esat Fevzi (1874-1901) tarafından Boyabatlı er Mehmet'in sağ el radyografisi ile başlamış ve Dr. Rifat Osman Tosyalı (1874-1933) gibi öncü hekimlerle bu alanda önemli çalışmalar yapılmıştır (Er Mehmet'in el radyografisi Padişah Sultan Hamit'e sunulduğunda, Dr. Esat Bey ve Dr. Rifat Bey padişah tarafından 15 sikke altınla ödüllendirilmiştir).

b) Türkiye'de 1897 yılından itibaren radyolojinin tıbbi uygulamaları için hekim yetiştirilmiş ise de bu alanda ihtiyaç duyulan mesleki teknik personel , 1961 yılına kadar kısa süreli kurslarla eğitilen personelle karşılanmıştır.

c) Radyoloji alanında uzun süre (64 yıl) boyunca kısa süreli kurslardan yetiştirilen teknik personel, 1961 yılından itibaren orta öğretim kurumlarında örgün eğitimle yetiştirilmeye başlanmıştır. Türkiye'de örgün eğitimle radyoloji teknisyeni yetiştiren ilk eğitim kurumu

Şube: TÜRK 4
Tural 2. Noteri

Ankara Yenisehir Sağlık Koleji olup, bu okulun öncü eğitimcisi İngiliz Mr.Thomas EDDIE'dir. Türkiye'nin radyoloji teknisyeni ihtiyacı, 20 yıl boyunca ortaokula dayalı olarak eğitim süresi 4 yıl olan ve sınavla parasız-yatılı öğrenci alan bu okuldan karşılanmıştır.

d) Sağlık Kolejlerinin isimleri 1978 yılından itibaren "Sağlık Meslek Lisesi" olarak değiştirilmiş olup, sayıları 1985 yılından sonra artırılmıştır. Günümüzde gündüzlü olarak eğitim veren bu okulların sayısı Milli Eğitim Bakanlığının resmi verilerine göre, 2008-2009 öğretim yılı itibarıyla 30 (otuz) dur (EK-2). 2010-2011 Öğretim Yılı başından itibaren bazı sağlık meslek liselerinin statüsü Anadolu Sağlık Meslek Lisesi olarak değiştirilmiştir.

e) Bir yandan sağlık meslek liselerinde ortaokula dayalı 4 yıl süreli eğitim sürdürülürken, öte yandan 1986-1990 yılları arasında "Lise Mezunlarına Meslek Edindirme (LİMME) Projesi" kapsamında, lise mezunlarına yönelik, 18 ay süreli kurs programlarıyla da radyoloji teknisyeni yetiştirilmiştir.

f) Sağlık alanında mesleki eğitim yapan okullar (Radyoloji teknisyeni yetiştiren okullar dahil) 2006 yılına kadar Sağlık Bakanlığı'na bağlıyken, daha sonra bu okullar 20.01.2006 tarih ve 5450 sayılı yasa ile Milli Eğitim Bakanlığına bağlanmış ise de öğrencilerin beceri eğitimlerinde Sağlık Bakanlığı'na bağlı hastane ve diğer sağlık işletmelerinden de yararlanılmaktadır (EK-3).

g) Günümüzde bir yandan sağlık meslek liselerinden radyoloji teknisyeni yetiştirilirken, diğer yandan üniversitelerin bünyesinde liseye temelli, 2 yıl süreli radyoloji/tıbbi görüntüleme ve radyoterapi ön lisans programlarından da radyoloji /tıbbi görüntüleme ve radyoterapi teknikerleri yetiştirilmekte olup, halen sağlık meslek lisesi mezunları bu programlara yatay geçiş sistemiyle girmektedir. YÖK Başkanlığının resmi verilerine göre; 2008-2009 öğretim yılı itibarıyla, Türkiye'de 34 üniversite bünyesinde radyoloji/tıbbi görüntüleme ve 5 üniversite bünyesinde ise radyoterapi ön lisans programı mevcuttur (EK-4).

h) 23-27 Mart 1992 tarihli I.Ulusal Sağlık Kongresi'nde belirlenen hedefler doğrultusunda, 23.05.1995 tarih ve 185/1 sayılı Yüksek Sağlık Şurası kararlarının 1. madde ikinci bendinde, radyoloji alanında mesleki eğitiminin ön lisans düzeyinde olması kararlaştırılmış olup (EK-5), söz konusu kararlar 30.05.1995 tarih ve 2540 sayılı makam onayı ile de onanmıştır. Radyoloji alanında mesleki eğitimin en az ön lisans düzeyinde olması, AB normlarına da uygun düşmektedir.

i) Türkiye'de orta öğretim kurumlarındaki temel mesleki eğitim akabinde "radyoloji teknisyeni" unvanıyla mezun olanlarla, Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu (SHMYO) ön lisans programlarından mezun olan radyoloji teknikerlerinin görevleri arasında yasal bir ayrım mevcut olmayıp, her ikisi de aynı görevleri yapmaktadır.

j) Sağlık Bakanlığının resmi verilerine göre; 03.08.2009 tarihi itibarıyla Türkiye'de 2.296 radyoloji uzmanı, 652 radyoloji teknisyen /tekniker eğitimi üzerine lisans eğitim alan, 4.341 radyoloji teknikeri (ön lisans), 4.033 radyoloji teknisyeni (SML) ve 130 radyoterapi teknikeri mevcuttur. Toplam radyasyon fizikçisi (sağlık fizikçisi) sayısı ise 53 olarak bildirilmiştir (EK-6).

Yine, Sağlık Bakanlığının verilerine göre; toplam 2.296 radyoloji uzmanından 1.066 kişi Sağlık Bakanlığı'na bağlı sağlık kurumlarında, 411 kişi üniversitelerde ve 819 kişi ise özel sağlık sektöründe, toplam 11.795 radyoloji teknisyen ve teknikerinden 9.156 kişi Sağlık Bakanlığının bağlı kurumlarda, 906 kişi üniversitelerde, 1.733 kişi ise özel sağlık sektöründe, toplam 53 radyasyon fizikçisinden 29 kişi Sağlık Bakanlığının bağlı kurumlarda, 23 kişi üniversite ve 1 kişi ise özel sağlık sektöründe çalışmaktadır (Mezun olup aktif olarak çalışmayan radyoloji teknisyen/teknikerleri bu sayısal verilere dahil değildir).

Madde 8- Türkiye Atom Enerjisi Kurumu (TAEK) tarafından Temmuz-2009 tarihi itibarıyla bildirilen resmi verilere göre; Türkiye'de kayıt altında toplam 14.067 adet radyoloji cihazı mevcut olup, kamu sağlık kurumlarında 14.649, özel sağlık sektöründe 6.987 ve üniversitelerde ise 5.573 olmak üzere, toplam 27.209 personel için dozimetre hizmeti verilmektedir (EK-7).

Madde 9- Bir yandan radyasyon kaynaklarıyla çalışan personelin günlük çalışma süreleri artırılırken, öte yandan uluslararası standartlar doğrultusunda radyasyon sağlığı ve güvenliğine dair gerekli önlemlerin yeterince alınamadığı bilinmektedir.

Madde 10- Radyoloji alanında önemli bilimsel ve teknolojik gelişmeler olduğu halde, hizmet içi eğitim kurumsallaştırılmadığından, yeni mesleki gelişmelerin yeterince hizmete yansıtılmadığı gözlenmektedir.

Madde 11- Radyoloji alanında gerek tanı ve gerekse tedavi amaçlı teknik ve yöntemler çoğaldığı halde, mesleki branşlaşma konusu henüz değerlendirilmemiştir.

Madde 12- Radyoloji mesleği ağır ve tehlikeli işler grubunda yer aldığı halde, bu alanda çalışanların sosyo-ekonomik ve özgül haklarında yeterli iyileşmeler sağlanamamıştır.

H- PROJENİN GEREKÇELERİ

Madde 13- Bu projeyi hayata geçirmenin temel gerekçeleri aşağıda sıralanmıştır:

a) **Sağlık meslek liselerinin alan/dal öğretmen ihtiyacını karşılamak:** Günümüzde sağlık meslek liselerine alan/dal öğretmeni yetiştiren bir yüksek öğretim kurumu mevcut olmadığından, okullarımızın çoğunda mesleki kökeni radyoloji teknisyeni olan alan /dal öğretmenlerine çokça ihtiyaç duyulmaktadır. Halen "alan değişikliği" yoluyla karşılanan bu ihtiyaç, bu proje kapsamında Sağlık Bilimleri Fakülteleri veya uygun diğer fakültelerde yetiştirilecek alan/dal öğretmenleriyle karşılanmış olacaktır.

b) **Hizmette kalite ve verimliliği artırmak:** Bu proje kapsamında radyasyon kaynaklarıyla çalışanların alanında en az AB normlarında ön lisans düzeyinde olmak üzere, lisans ve lisansüstü eğitim almış olması durumunda ve mesleki alanla ilgili olarak düzenlenecek hizmet içi eğitimlerle kazanılacak yeni bilgi ve beceriler hizmete yansıtacağından, hizmette kalite ve verimlilik artmış olacaktır.

c) **Çalışma ortamında iş barışı sağlamak:** Farklı kategorilerde (4 ve 5. seviye) mesleki ve teknik eğitim programlarından mezun olmuş olmakla birlikte, pratikte aynı görevleri yapan teknisyen ve tekniker statüsündeki radyasyon görevlileri arasındaki eğitim farkı AB standartları doğrultusunda giderildiğinde ve kendilerine alanlarında daha üst seviyelere

yükselmenin yolu açıldığında, işle ilgili psiko-sosyal sorunlar büyük ölçüde ortadan kalkacağından, çalışma ortamında iş barışı sağlanacak ve durum hasta memnuniyetine de olumlu şekilde yansımış olacaktır.

d) **Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksek Okullarının akademik personel ihtiyacına destek olmak:** Halen SHMYO tıbbi görüntüleme ve radyoterapi ön lisans programlarında alan/dal derslerinde öğretim elemanı ihtiyacı bulunduğu bilinmektedir. Bu proje hayata geçirildiğinde sözkonusu dallarda akademik kariyer (Yüksek lisans, doktora) yapmış olanlar başta olma üzere, mesleki kökeni en az radyoloji teknisyeni olan sağlık lisansiyerlerinden akademik personel ihtiyacı önemli ölçüde karşılanmış olacaktır.

e) **AB sürecine katkı sağlamak:** Radyoloji alanındaki mesleki eğitimi en az AB normları paralelinde ön lisans düzeyi olarak benimsemek ve bunu "ülke modeli" haline getirmekle, Türkiye'nin AB uyum sürecine önemli bir katkı sağlanmış olacaktır.

f) **Yeni istihdam olanağı sağlamak:** Radyoloji alanında AB normları paralelinde eğitim görmüş radyasyon çalışanlarının, diploma denkliği sağlanan başta AB ülkeleri olmak üzere diğer ülkelerde iş bulma olanağı doğacağından, ülkemiz için sosyal bir sorun olan işsizlik için de yeni istihdam olanağı sağlama umudu doğacaktır.

g) **Bilgi toplumu olma çabalarına katkı sağlamak:** Eğitim düzeyi yükseltilecek sağlık personelinde kendine öz güven duygusu geliştireceğinden, bu kişilerin düşünce ve eylemlerinde de olumlu gelişmeler yanında, toplumu temsil eden örnek birey sayısı artacak ve toplumda eğitilmiş insan sayısının artmasının, toplumun sosyal yaşamı üzerinde de olumlu yansımaları olacaktır.

İ- PROJENİN PLANLANAN HEDEFLERİ

Madde 14-Bu projeye planlanan hedefler aşağıda sıralanmıştır:

a) **Sağlık Bilimleri Fakülteleri veya uygun diğer fakülteler bünyesinde mesleki ve teknik eğitime yönelik lisans düzeyinde radyoloji veya radyoteknoloji gibi radyoloji alanıyla ilgili bölümlerin açılması sağlanacaktır.**

Bu proje kapsamında 15/10/2010 tarihli yazımıza Milli Eğitim Bakanlığı /Yükseköğretim Genel Müdürlüğü'nce gönderilen 25/02/2010 tarih ve 3217 sayılı yazıda; "yeni kurulan veya uygun mevcut fakültelerde mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarının alan/dal programlarının devamı niteliğinde bölümler açılacağı, 4 yıllık lisans eğitimine ilaveten en az bir yıl (2 sömestre) eğitim bilimleri (pedagoji) veya formasyon eğitimi verilerek, mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarının öğretmen ihtiyacının karşılanacağı, aynı uygulamanın Sağlık Bilimleri Fakülteleri için de bir model oluşturabileceği" belirtilmiştir (EK-8). Memnuniyet verici bu olumlu yaklaşımı aşağıdaki dayanaklar da desteklemektedir:

✓ Paramedikal sağlık insan gücü ihtiyacını karşılama amacıyla, Bakanlığın talebi üzerine, 24.08.1994 tarih ve 94/6138 sayılı Bakanlar Kurulu kararıyla, Ankara Üniversitesi ve Marmara Üniversitesi'ne bağlı birer Sağlık Eğitim Fakültesi (SEF) kurulmuş ve anılan karar 03.11.1994 tarih ve 22100 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır (EK-9). Bakanlıkça bu fakültelere fiziki alt yapı amacıyla bina ve araç-gereç desteği sağlanmıştır. Daha sonra, bu fakültelerin adı 15.08.2006 tarih ve 2006/10888 sayılı Bakanlar Kurulu kararıyla "Sağlık Bilimleri Fakültesi (SBF) olarak değiştirilmiş olup, anılan karar 27 Eylül 2006 tarih ve 26302 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır (EK-10).

✓ Sağlık Bakanlığıyla Marmara Üniversitesi rektörlüğü arasında imzalanan 10/10/1995 tarihli protokolün 6. maddesinde; fakültelerde yetiştirilecek sağlık insan gücünün planlanması ve özelliklerinin belirlenmesi, bölümlerin oluşturulması, müfredat programlarının geliştirilmesi ve koordinasyon sağlanmasında Sağlık Bakanlığıyla Rektörlük ve rektörlükçe uygun görülen birimler arasında işbirliği yapılacağı belirtilmiştir (EK-11).

✓ Sağlık Bakanlığıyla Ankara Üniversitesi rektörlüğü arasında imzalanan 17/10/1997 tarihli protokolün 7. maddesinde; fakültede yetiştirilecek sağlık insan gücünün planlanması, özelliklerinin belirlenmesi, bölümlerin oluşturulması .. konularında fakülte ile Sağlık Bakanlığının işbirliği yapacağı ifade edilmiştir (EK-12).

✓ Sağlık Bakanlığı /Sağlık Eğitim Genel Müdürlüğü'nce, Bakan imzasıyla Başbakanlık /DPT, Milli Eğitim Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, YÖK Başkanlığı, ilgili üniversite rektörlükleri vb. kurumlara gönderilen 23.02.1998 tarih ve 828 sayılı yazıda -Sağlık Eğitim Fakülteleri'nin kuruluş amacına da atıfta bulunularak- "halledilmesi gereken hususlar" şeklinde yapılan sıralamanın 6. maddesinde ".. mevcut bölüm ve ana bilim dallarına ilaveten Sağlık Ekonomisi, Sağlık Hukuku, Sağlık İşletmeciliği, Sağlık Politikaları, İş ve Çevre Sağlığı, Radyoteknoloji vb. alanlarda bölüm veya anabilim dalları açılmalıdır " denilmektedir. Aynı yazının 5. maddesinde ise para medikal sağlık insan gücü ihtiyacını karşılama amacıyla, söz konusu fakültelerin sayıca artırılması gerektiği, 7. maddesinde ise YÖK ve fakültelerin bağlı olduğu rektörlüklerle yapılan protokollere atıfta bulunarak, bu fakülte ve sağlık yüksekokullarının bölüm, müfredat ve öğrenci kontenjanlarının belirlenmesinde Bakanlıkla işbirliği yapılması gerektiği vurgulanmaktadır (EK-13).

✓ TBMM Genel Kurulu'nun 121. birleşiminde, 28 Haziran 2006 tarih ve 877 sayılı kararla onanan Dokuzuncu Kalkınma Planı (2007-2013) metninin 699.maddesinde; "kamu kurum ve kuruluşlarında çalışanların değişen koşullara uyum sağlaması için eğitim-öğretim ve geliştirme süreçlerinden geçirilerek, işlerini verimli bir şekilde yürütecek gerekli bilgi ve beceriye kavuşturulmasının sağlanacağı" belirtilmiştir (EK-14).

Yukarıda sıralanan dayanaklardan hareketle; Sağlık Bilimleri Fakülteleri veya uygun diğer fakülteler bünyesinde radyoloji bölümü veya Radyoteknoloji bölümü açıldığında; öncelik ve ivedilikle radyoloji alanında ön lisans eğitimi almış olanlarla, radyoloji teknisyeni olup

Saban ERTÜRK
Turhal 2. Noteri

radyoloji alanı dışında- sağlık alanında ön lisans mezunu olanlara radyoloji alanında 2+2 lisans tamamlatılarak, acil ihtiyaç duyulan Sağlık Meslek Liselerinin radyoloji bölümü alan /dal dersi öğretmen ihtiyacı karşılanacağı gibi, Sağlık Meslek Lisesi radyoloji bölümü mezunlarının bu fakültelerde örgün eğitimle yetiştirilmesi sonucu, sağlık meslek liselerine sürekli alan/dal öğretmeni kaynağı da sağlanmış olacaktır. Ayrıca; sağlık lisansiyelerinin bu fakültelerde akademik kariyer yaparak, ihtiyaç duyulan Meslek Yüksekokullarının radyoloji (Tıbbi Görüntüleme ve Radyoterapi) programlarında alanıyla ilgili öğretim elemanı olarak görevlendirilmeleri de mümkün olacaktır.

Projede belirtilen hedefler doğrultusunda, özellikle Ankara'da Ankara Üniversitesi ve İstanbul'da Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakülteleri bünyesinde radyoloji alanıyla ilgili bölümlerin 2010-2011 öğretim yılında faaliyete geçirilmesi öngörülmektedir. Ancak; söz konusu bölümlerin öngörülen öğretim yılında faaliyete geçirilmesi mümkün olmadığı takdirde, bu bölümlerin en geç 2011-2012 öğretim yılında faaliyete geçirilmesine çalışılacaktır.

Sağlık Bilimleri Fakültesi mezunlarına "radyoteknolog" unvanı verilmesi ve bu unvanla çalışacaklar için yeni bir görev analizi yapılması öngörülmektedir.

b) Orta öğretim kurumlarının radyoloji bölümü mezunlarına mevcut örgün eğitim programlarının yanı sıra, tercihen uzaktan eğitim (internet) yoluyla, bu mümkün değilse açık öğretim, ekstern veya 2.öğretim yoluyla alanlarında en az ön lisans eğitimi olanağı sağlanacaktır.

Orta öğretim kurumlarının radyoloji bölümlerinden mezun olup, alanında ön lisans programı olmayan bir il veya küçük bir ilçeye atananlar, sosyo-ekonomik koşullar nedeniyle yükseköğrenim olanağından yoksun kalmaktadır. Bu durum, sosyal adalet ilkesiyle bağdaşmaz.

✓ TC Anayasası'nın 5.maddesinde; " .. kişilerin ve toplumun refah, huzur ve mutluluğunu sağlamak, .. insanın maddi ve manevi varlığını geliştirme için gerekli şartları hazırlama" devletin temel amaç ve görevleri arasında sayılmıştır.

✓ TC Anayasasının 42. maddesi gereğince, hiç kimse eğitim-öğretim hakkından yoksun bırakılamaz.

✓ İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi (RG:27.05.1949/7217)'nin 26.maddesine göre de "herkes eğitim hakkına sahiptir." (EK-15).

✓ 23.05.1995 tarih ve 185/1 sayılı Yüksek Sağlık Şurası kararlarının 1. madde ikinci bendinde radyoloji alanında mesleki eğitiminin ön lisans düzeyinde olması ve aynı kararların 13. maddesinde ise ülke ihtiyaçları ve AB standartları doğrultusunda " eğitim-istihdam ve verimlilik" değerlendirilmesine göre, bakanlıkla YÖK Başkanlığı arasında iş birliği yapılması öngörülmüştür (EK-5).

Yukarıda sıralanan dayanaklardan hareketle; orta öğretim kurumlarının radyoloji bölümü mezunlarına mevcut örgün eğitim programlarının yanısıra, tercihen uzaktan eğitim (internet) yoluyla, bu mümkün değilse açık öğretim, ekstern veya 2.öğretim yoluyla alanlarında ön lisans eğitimi olanağı sağlandığında, sosyal adaleti tesis eden devlete güven duygusu gelişeceği gibi, AB normlarına asgari uyum yanında, hizmet kalitesi artacak ve aynı işi yapan radyasyon görevlileri arasındaki eğitim farklılıkları önemli ölçüde giderileceğinden, iş barışının sağlanmasına da anlamlı bir katkı sağlanmış olacaktır.

Hizmette kalite ve verimliliği artırma amacıyla, yukarıda zikredilen Anayasa hükümleri, İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi ve Yüksek Sağlık Şurası kararları doğrultusunda, sağlık meslek liselerindeki mesleki eğitim liseye temellendirilinceye kadar, radyoloji teknisyenlerine alanlarında en az ön lisans eğitimi yapma olanağı sağlanacak ve sözkonusu ön lisans programlarına en geç 2011 yılında başlanmış olacaktır.

c) Radyoloji alanında ön lisans mezunları ile radyoloji teknisyenliği üzerine radyoloji alanı dışında sağlık ön lisans mezunları için radyoloji alanında uzaktan eğitim (internet) veya açık öğretim yoluyla 2+2 lisans tamamlama programları açılması sağlanacaktır.

Ebe ve Hemşireler Derneği (EHM-DER) tarafından hazırlanan ve 07/01/2009 tarih ve 04 sayılı yazı ile Sağlık Bakanlığı'na ve 03/03/2009 tarihinde ise YÖK Başkanlığına sunulan "Ebe ve Hemşirelere Yönelik Mesleki Gelişim ve Kariyer Projesi" (MEG-KAP) kapsamında ön lisans mezunu ebe, hemşire ve hemşireliğe eşdeğer sağlık memurları 2009-2010 Öğretim Yılı itibarıyla uzaktan eğitim (internet) yoluyla alanlarında 2+2 lisans tamamlama programlarına devam etmektedir. Bu olumlu gelişmeler derneğimiz ve kamuoyunca da memnuniyetle izlenmektedir. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 10.maddesinde ifadesini bulan eşitlik ilkesinden hareketle; radyoloji meslek mensupları için de aynı yaklaşımın gösterilmesi beklenmektedir.

Halen radyoloji alanında temel mesleki eğitim üzerine kendi alanlarında ön lisans mezunları yanında, üniversiteler bünyesinde radyoloji alanıyla ilgili programlar açılmadan önce radyoloji alanı dışında başka bir sağlık ön lisans programından mezun olanlar veya atandıkları ildeki üniversitelerde radyoloji programı olmadığından farklı bir sağlık ön lisans programını bitirenler ile mesleki kökeni radyoloji teknisyeni olduğu halde, aynı alanda açık öğretim olanağı sağlanmadığından farklı bir sağlık ön lisans programından mezun olan çok sayıda sağlık teknikeri mevcuttur. Radyoloji teknisyenliği üzerine farklı bir sağlık ön lisans programından mezun olanların büyük çoğunluğu yine radyoloji teknisyeni olarak görev yaptığından, bu kişilerin kendi ana meslekleri üzerinde uzmanlaşmasına olanak sağlama amacıyla, radyoloji teknisyeni olup, farklı bir sağlık ön lisans programını bitirenler de bu proje kapsamında radyoloji alanında lisans tamamlayacaklar statüsüyle ilişkilendirilmiştir.

✓ TC Anayasasının 42. maddesi gereği, hiç kimse eğitim-öğretim hakkından yoksun bırakılamaz.

✓ Meslek Yüksekokulları Ve Açık Öğretim Ön Lisans Programı Mezunlarının Lisans Öğrenimine Devamları Hakkında Yönetmelik (RG: 19.02.2002/24676)'in 10. maddesinde (Değişik: RG- 20.05.2006/26173); "Meslek Yüksekokulu mezunları ile açık öğretim ön lisans programlarından mezun olanlardan, kendi alanlarındaki açık öğretim lisans programlarına devam etmek isteyenler, lisans programlarına doğrudan kayıt hakkı elde ederler" denilmektedir (EK-16).

✓ 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'nun 9. maddesinde "Fertlerin genel ve mesleki eğitimlerinin hayat boyunca devam etmesi esastır." denilmektedir (EK-17).

Yukarıda belirtilen bu dayanaklardan hareketle; öncelik ile ivedilikle radyoloji, tıbbi görüntüleme ve radyoterapi teknikerleri ile radyoloji teknisyenliği üzerine radyoloji alanı dışında sağlık ön lisans programı mezunlarına Sağlık Bilimleri Fakültelerinde radyoloji alanında uzaktan eğitim (internet) veya açık öğretim yoluyla 2+2 şeklinde lisans tamamlama olanağı sağlandığında, halen sağlık meslek liselerinde acil ihtiyaç duyulan radyoloji bölümü alan/dal öğretmeni ihtiyacı belirli ölçüde karşılanmış olacak ve böylece temel mesleki eğitimde kalite artmış olacaktır.

Radyoloji alanında ön lisans mezunları ile radyoloji teknisyenliği üzerine radyoloji alanı dışında sağlık ön lisans mezunu teknikerlere yönelik 2+2 lisans tamamlama programlarına 2010-2011 öğretim yılında başlanması hedeflenmekteyse de bu programların en geç 2011-2012 öğretim yılında başlaması öngörülmektedir.

d) Radyoloji alanında lisans eğitimi almış olanlara alanlarında akademik kariyer yapma olanağı sağlanacaktır.

Halen radyoloji alanında lisans düzeyinde mesleki ve teknik öğretim yapan bir okul mevcut olmadığından, radyoloji ön lisans programlarında daha ziyade hekim kökenli radyoloji alanıyla ilgili akademisyenler görevli kılınmaktadır. Bu proje kapsamında açılacak lisans düzeyindeki mesleki ve teknik okulların radyoloji alanıyla ilgili bölümlerinde de ağırlıklı olarak alanla ilgili akademisyenlere gereksinim olacaktır. Ancak; radyoloji alanında lisans düzeyinde eğitim alanlara alanlarında yüksek lisans yapma olanağı sağlandığında, radyoloji ön lisans ve lisans programlarında hekim dışı akademik personelden de yararlanılarak, bu okullarda öğretim elemanı sıkıntısı yaşanması da son bulmuş olacaktır.

✓ Sağlık Bakanlığıyla Marmara Üniversitesi Rektörlüğü arasında imzalanan 26/ 09/1997 tarihli Sağlık Eğitimi Geliştirme İşbirliği Protokolü'nün amaçlarını düzenleyen 3. maddesinde " ... ihtiyaç duyulan alanlarda lisansüstü programlar düzenleme ... " konusuna da yer verilmiştir (EK-18).

✓ Lisansüstü Eğitim Ve Öğretim Yönetmeliği (RG:01.07.1996/22683) kapsamında kariyer yapmak isteyenler için mevcut kontenjan sayısı anlamlı ölçüde artırılmalıdır.

✓ 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'nun " 37. maddesinde; yüksek öğretim, milli eğitim çerçevesinde öğrencileri lisans öncesi, lisans ve lisansüstü seviyelerinde yetiştiren bir bütünlük içinde düzenlenir" denilmektedir (EK-19).

Yukarıda sayılan mevzuat hükümleri de dikkate alınarak bu proje kapsamında lisansüstü (yüksek lisans ve doktora) programlarının kontenjanlarında anlamlı bir artış sağlandığında, radyoloji alanında ön lisans programı uygulayan mesleki yüksek okullar başta olmak üzere, bu alanda eğitim veren diğer yüksek öğretim kurumlarında da akademik personel ihtiyacı önemli ölçüde karşılanmış olacaktır.

e) Mesleki kökeni radyoloji teknisyeni olan sağlık lisansiyerlerinin, üniversitelerin radyoloji alanıyla ilgili programlarında öğretim elemanı sıfatıyla görev yapabilmesi sağlanacaktır.

Halen üniversitelere bağlı olarak yürütülen Tıbbi Görüntüleme Teknikerliği ve Radyoterapi Teknikerliği programlarında alan/dal dersi öğretim elemanlarına ihtiyaç duyulduğu, bu ihtiyacın metropol iller dışındaki üniversitelerde daha da çok olduğu bilinmektedir. Bu nedenle; kamu yararı ilkesinden hareketle, radyoloji alanında lisans düzeyinde mesleki ve teknik eğitim veren yükseköğretim kurumları mezun verinceye kadar, mesleki kökeni radyoloji teknisyeni olup, sağlık bilimleri alanında en az lisans düzeyinde eğitim almış olanlardan ihtiyaç duyulan okulların radyoloji ön lisans programlarında öğretim elemanı olarak yararlanılması kamu yararı ilkesiyle de örtüşmektedir.

✓ 31.07.2008 tarih ve 26953 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Öğretim Üyesi Dışındaki Öğretim Elemanı Kadrolarına Naklen Veya Açıktan Yapılacak Atamalarda Uygulanacak Merkezi Sınav İle Giriş Sınavlarına İlişkin Usul Ve Esaslar Hakkında Yönetmelik"(EK-20) ile 19 Eylül 2009 tarih ve 27354 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan bu yönetmelikteki değişiklikler ve öğretim görevlilerinde aranan şartlar ilke olarak öğrencilere kazandırılacak mesleki yeterlikler esas alınarak düzenlendiğinde, 5544 Sayılı Mesleki Yeterlik Kurumu Kanunu'nun amaç ve ruhuna uygun standartlarda, sağlık sektörü tarafından kabul gören mesleki formasyonla donanmış paramedikal sağlık insan gücü yetiştirilmiş olacaktır (EK-21).

f) Radyoloji alanında en az ön lisans eğitimi almış olanlara mesleki branşlaşma olanağı sağlanacaktır.

Şaban ERTÜRK
Turhal 2. Noteri

8

Diğer alanlarda olduğu gibi, radyoloji alanında tanı ve tedavi amaçlı teknik ve yöntemlerde de anlamlı gelişmeler olduğundan, radyoloji alanında en az ön lisans eğitimi üzerine, ihtiyaç duyulan dallarda 6-12 ay süreli radyasyon sağlığı ve güvenliği, radyobiyojoloji, nükleer tıp, ileri tıbbi görüntüleme (BT, US, MR, SPECT, PET vb.), film banyo ve baskı teknikleri, radyasyon fiziği, yüklü parçacık hızlandırıcıları ve kalıp dökme gibi mesleki alanda daha spesifik konularda branşlaşma gerçekleştirildiğinde, hizmette kalite artışı yanında, hasta memnuniyeti de önemli ölçüde sağlanmış olacaktır.

Branşlaşma eğitimleri ön lisans mezunları için 6-12 aylık kurslar şeklinde, lisans eğitimi alanlar için ise 3+1 veya lisans eğitimi sonrası 6 ay kurs şeklinde de olabilecektir. Ancak; branşlaşma konusuyla ilgili süre ve yönetime dair değerlendirme, projeyi yürütecek kurum ve kuruluşların ihtisas birimlerince kesin karara bağlanacaktır.

Bu proje kapsamında, radyoloji alanındaki branşlaşma eğitimlerine en geç 2012 yılında başlanması ve bahse konu branşlaşma eğitimlerinin ülke ihtiyaçları doğrultusunda sürekli kılınması öngörülmektedir.

g) Radyoloji alanındaki bilimsel ve teknolojik gelişmeleri hizmete yansıtmak üzere, hizmet içi eğitim kurumsallaştırılarak, hizmette yüksek kalite ve verimlilik sağlanacaktır.

Hizmet içi eğitimde modern anlamda kurumsallaşma sağlanamadığından, radyoloji alanındaki bilimsel ve teknolojik gelişmeler yeterince hizmete yansıtılamamaktadır. Bakanlık veya bağlı kuruluşlar tarafından klasik anlamda hizmet içi eğitimler tarihsel süreç içinde zaman zaman yapılagelmış ise de bu konuda kurumsallaşmanın sağlandığı söylenemez. Bu konuda bilimsel yöntemlerle hazırlanacak plan ve programların hazırlanma ve uygulanması sürecinde ilgili üniversitelerden de bilimsel destek sağlanacaktır.

✓Yedinci Beş Yıllık Kalkınma Planı (1996-2000) metninde "mezuniyet sonrası sürekli eğitim ve hizmet içi eğitimin kurumsallaşacağı, yeni tip sağlık insan gücünün yetiştirilmesi için düzenlemeler yapılacağı" ifade edilmiştir .

✓"Her derece ve türdeki hizmet içi eğitimin kurumsallaştırılması" Sağlık Eğitimi Yeniden Yapılandırma Projesi'nin amaçları arasında sayılmıştır .

✓12.09.1997 tarih ve 3454 sayılı Bakanlık Basın Bildirisi'nde, "hizmet içi eğitimin kurumsallaştırılarak, bilimsel ve teknolojik gelişmelerin hizmete yansımalarının sağlanacağı" ifade edilmiştir (EK-22).

✓TBMM Genel Kurulu'nda 28 Haziran 2006 tarih ve 877 sayılı kararla onaylanan Dokuzuncu Kalkınma Planı (2007-2013)'nin 604.maddesinde; "sağlık çalışanlarının niteliğinin iyileştirilmesi amacıyla hizmet içi eğitimlerin artırılacağı" vurgulanmıştır (EK-23).

Çalışanların hizmet içinde belirli periyotlarla sürekli eğitilmesiyle mesleki gelişimleri sağlandığında; hizmette yüksek kalite ve verimlilik artacağı gibi, kendini geliştiren personelde özgüven duygusu da gelişeceğinden, hasta memnuniyetine katkı yanında, manevi doyum da sağlanmış olacaktır.

Bu proje kapsamında hizmet içi eğitim programlarına en geç 2011 yılında başlanmış olacak ve söz konusu eğitim programları kurumsal bazda, il çapında , ulusal ve uluslar arası düzeyde düzenlenecektir.

i) Radyasyonla çalışanlar ve hastalar için uluslararası standartlarda radyasyon sağlığı ve güvenliği sağlanacaktır.

Radyasyonla çalışanlar ve hastalar için uluslararası standartlarda bir radyasyon sağlığı ve güvenliği sağlanmadığından, çalışanlar ve hastalar radyasyonun zararlı etkilerine maruz kalmaktadır. Oysa; radyasyon sağlığı ve güvenliği konusunda yapılması gereken modern uygulamalar bilinmektedir.

Radyasyonla çalışanlar ve hastalar için uluslararası standartlarda radyasyon sağlığı ve güvenliğini sağlama noktasında; radyoterapi ve nükleer tıp gibi radyoaktif ışın kaynaklarının kullanıldığı birimler başta olmak üzere, tanı ve tedavi amaçlı iyonlayıcı radyasyon uygulaması yapılan tam teşekküllü sağlık işletmelerinde yeterli sayı ve nitelikte medikal fizik uzmanı (radyasyon fizikçisi, nükleer tıp fizikçisi, radyasyon güvenliği fizikçisi vb) bulundurulacaktır.

✓ 13.01.1983 tarih ve 17927 sayılı (mükerrer) Resmi Gazete'de yayımlanan Yataklı Tedavi Kurumları İşletme Yönetmeliği'nin 127.maddesinde "radyasyon fizikçisinin (sağlık fizikçisinin) yüksek fizik-mühendisi olması şarttır. Bitirdiği yükseköğretim programında bu dersi okumuş ve master yapmış olanlar tercih edilir" denilmektedir (EK-24).

✓ 21.07.1994 tarih ve 21997 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Tıpta Tedavi Amacıyla Kullanılan İyonlayıcı Radyasyon Kaynaklarını İçeren Tesislere Lisans Verme Yönetmeliği'nin 4.madde (c) fıkrasında radyoterapi fizikçisi; "fizik lisans, fizik mühendisliği veya nükleer mühendislik üzerine tercihen radyasyon onkolojisi veya ilgili ana bilim alanında lisansüstü eğitim yapan kişi" olarak tanımlanmıştır (EK-25).

✓ 24.03.2000 tarih ve 23999 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Radyasyon Güvenliği Yönetmeliği'nin (Değişik:03.06.2010/27600) 24.madde (c) fıkrasında; "Radyasyondan korunma konusunda uygulamaya özgü olarak eğitilmiş personel çalıştırılır." denilmektedir (EK-26).

AB ülkelerinde medikal fizikçi olabilmek için, lisans düzeyinde fizik eğitimi üzerine medikal fizik alanında en az yüksek lisans eğitimi almış olmak gerekmektedir. Bu bağlamda; ülkemizde de Fen Fakültesi (Fizik Bölümü) mezunları için medikal fizik alanında yeterince en az yüksek lisans programları açılarak veya mevcut programların kontenjanları artırılarak, AB standartlarında medikal-fizikçi ihtiyacı karşılanmalıdır.

✓ Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 17. Maddesinde; herkesin, yaşama, maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkına sahip olduğu, 56. maddesinde; herkesin sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahip olduğu; devletin herkesin hayatını beden ve ruh sağlığı içinde sürdürmesini sağlaması gerektiği vurgulanmıştır.

✓ Bakanlar Kurulunun 27.09.2006 tarih ve 5547 sayılı kararıyla kabul edilip, 3 Ekim 2006 tarih ve 26308 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "(Gözden Geçirilmiş) Avrupa Sosyal Şartının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun" kapsamında, tehlikeli ve sağlığa zararlı işlerde riske karşı alınacak önlemler arasında ... çalışanların çalışma saatlerinin azaltılması ön görülmüştür. 16.06.2004 tarih ve 25494 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Ağır ve Tehlikeli İşler Yönetmeliği'nin 9. madde eki cetvelin 130. Sırasında radyoloji işleri ile radyum ve radyoaktif maddeler ve radyasyon yayan her tür cihaz ile yapılan işler ağır ve tehlikeli işler arasında gösterilmiştir (EK-27).

✓ 22.06.1960 tarih ve 115 sayılı "Radyasyonlara Karşı Korunmaya Dair 1960. Sözleşmesi", Türkiye Cumhuriyeti Devleti tarafından da imzalandığından, bu sözleşme hükümleri üye ülkeler için bağlayıcı nitelik taşımaktadır (EK-28).

✓ Avrupa Atom Enerjisi Topluluğu'nun 13 Mayıs 1996 tarih ve 96/29 sayılı Radyasyon Güvenliği Direktifi; iyonizan radyasyondan doğan zararlara karşı çalışanların ve toplumun korunmasına dair hükümler içermektedir.

✓ 3153 sayılı Kanuna dayalı olarak hazırlanan ve 27.04.1939 tarih ve 2/10857 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla kabul edilen "Radyoloji Radyum ve Elektrikle Tedavi Müesseseleri Hakkında Nizamname" (Tüzük) hükümlerinin özellikle 3,4, 14,15, 23 ve 24. maddeleri radyasyondan korunmaya dair hükümleri içermektedir (EK-29).

✓ 24.03.2000 tarih ve 23999 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Radyasyon Güvenliği Yönetmeliği'nin 12.madde ve 21.maddeleri de çalışanların radyasyondan korunmasına dair hükümler içermektedir (EK- 30).

✓ 22.06.1972 tarih ve 14223 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Sosyal Sigorta ve Sağlık İşleri Tüzüğü'nün "meslek hastalıkları" bölümü altında yer alan 64. madde (E) grubunda röntgen, gamma, alfa, beta, nötron, laser ve enfraruj ışınları meslek hastalığına yol açabilen fiziksel etkenler arasında sayılmış ve radyasyonun neden olduğu meslek hastalıkları sıralanmıştır (EK-31).

Yukarıda örnek olarak verilen dayanaklar ve yürürlükteki diğer ulusal ve uluslararası mevzuat ile sözleşmeler esas alınarak çalışanlar ve hastalar iyonlayıcı radyasyonun zararlı etkilerine karşı etkin bir şekilde korunduğunda, radyasyonun biyolojik zararları ve radyasyona bağlı meslek hastalıkları önemli ölçüde önleneyeceğinden, çalışanların ve hastaların radyasyondan zarar görmeleri büyük ölçüde önlenmiş olacak, özellikle çalışanların sağlıklarını korumak için idari ve hukuki yollarla hak arayışları için harcadıkları enerji hizmete yansımış olacaktır. Ayrıca; sağlıkları korunan radyasyon çalışanları daha uzun süre ve daha etkin bir hizmet sunma olanağı da bulmuş olacaktır.

j) Radyasyon çalışanlarının sosyo-ekonomik ve özlük haklarında adil ve anlamlı iyileşmeler sağlanacaktır.

Radyasyon kaynakları kullanılarak yapılan işler ağır ve tehlikeli işler sınıfında yer aldığından, ağır ve tehlikeli işlerde çalışanlara tanınan tüm haklardan radyasyon çalışanlarının da yararlanması yanında, bu tür işlerde çalışanların mevcut haklarının da korunması ve bir anlam ifade edecek şekilde iyileştirilmesi gerekmektedir.

✓ Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 2.maddesinde; "Türkiye Cumhuriyeti .. demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devletidir" hükmüne yer vermiştir.

✓ Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 49.maddesinde (Değişik:03.10.2001/19.mad); "Devlet çalışanların hayat seviyesini yükseltmek, çalışma hayatını geliştirmek .. ve çalışma barışını sağlamak için gerekli önlemleri alır" denilmektedir.

✓ Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 55.maddesinde; "Devlet, çalışanların yaptıkları işe uygun adaletli bir ücret elde etmeleri ve diğer sosyal yardımlardan yararlanmaları için gerekli tedbirleri alır" denilmektedir.

Şaban ERTÜRK 10
Turhal 2. Noteri

✓ Çalışanların özlük haklarında iyileşme yapılacağı hükümetlerin sıkça kullandığı sloganlardan olmakla birlikte, 12.09.1997 tarih ve 3454 sayılı Bakanlık Basın Bildirisi'nde çalışanların özlük haklarında iyileşmeler yapılacağına da değinilmiştir (EK-22). Çalışanların sosyo-ekonomik hakları korunup geliştirildikçe, çalışanların kavuşacağı refah ve mutluluk hizmet kalitesine yansıtacağından, çalışanlar kadar -dolaylı olarak- hasta memnuniyeti de sağlanmış olacaktır.

k) " Radyasyon Kaynaklarıyla Çalışma Temel Kanunu" adlı yeni bir kanun tasarısı hazırlanacaktır.

✓ Katılımcı demokrasi anlayışından hareketle, derneğimiz (TÜMRAD-DER), ve konuyla ilgili diğer sivil toplum kuruluşlarının da katılımıyla hekim ve hekim dışı radyasyon görevlilerine yönelik " Radyasyon Kaynaklarıyla Çalışma Temel Kanunu" adlı yeni bir kanuna ihtiyaç duyulmaktadır.

✓ Bu bağlamda; Derneğimiz (TÜMRAD-DER) tarafından hazırlanan " Radyasyon Kaynaklarıyla Çalışma Temel Kanunu" tasarısı bu proje ekinde sunulmuştur (EK-32).Bahse konu kanun tasarısının özellikle hekim kökenli radyasyon görevlilerinin taleplerini de karşılayacak şekilde daha da olgunlaştırılması için, Sağlık Bakanlığı'na bu projenin 15.maddesinde belirtilen kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapılacaktır. Derneğimizin taleplerini yansıtmak üzere derneğimiz tarafından hazırlanan ve proje ekinde sunulan kanun tasarısı üzerinde ilgili kuruluş temsilcileriyle çalışırken, metinde yer alan hükümler; Hekim Dışı Radyasyon Görevlilerine Dair Hükümler, Hekim Radyasyon Görevlilerine Dair Hükümler ve Radyasyon Görevlilerine Yönelik Ortak Hükümler şeklinde gruplanarak, hükümlerin hangi meslek grubunu ilgilendirdiği kesin sınırlarla belirlenecektir. Söz konusu kanun konusunda ortak mutabakat sağlanamadığı takdirde, ekteki kanun metni hekim dışı radyasyon görevlilerine yönelik müstakil bir kanun tasarısı haline getirilecektir.

J- PROJENİN UYGULAMA SÜRECİNDE İŞBİRLİĞİ YAPILACAK KURUM VE KURULUŞLAR

Madde 15- Bu projenin uygulama sürecinde aşağıdaki kurum ve kuruluşlarla iş birliği yapılacaktır:

- a) Sağlık Bakanlığı ve bağlı kuruluşlar
- b) YÖK Başkanlığı ve bağlı kuruluşlar
- c) Milli Eğitim Bakanlığı (Yüksek Öğretim Genel Müdürlüğü)
- d) Devlet Planlama Teşkilatı (DPT)
- e) Türk Tabipleri Birliği (TTB)
- f) Türkiye Atom Enerjisi Kurumu (TAEK)
- g) Mesleki Yeterlilik Kurumu
- h) Sivil Toplum Örgütleri (Sendika , dernek vb)
- i) Gerekli görülen diğer kurum ve kuruluşlar

K- DİĞER HUSUSLAR

Madde 16- Bu proje kapsamında Sağlık Bakanlığı ve Milli Eğitim Bakanlığı ile YÖK Başkanlığı arasında imzalanacak protokolde dernek taleplerinin de değerlendirilmesi için, dernek tarafından hazırlanan protokol taslağı da bu proje ekinde ilgili kurumlara iletilecek ve gelişmeler sürekli olarak izlenecektir (EK-33).

Madde 17-Projenin uygulama aşamasında, bu proje kapsamındaki eğitim programlarına en az orta öğretim kurumlarının radyoloji bölümlerinden mezun olmuş sağlık meslek mensupları kabul edilecek, bu kişilerin mezuniyet yılları ve bu mezunların bir sağlık kuruluşunda çalışıp-çalışmadıkları veya mesleki kökeni radyoloji teknisyen veya teknikeri olup başka bir işle iştigal etmesi de bu projeden yararlanmalarına engel teşkil etmeyecektir.

Madde 18-Proje metninde sözü edilen en az 2 yıl süreli ön lisans programlarının, üniversite veya ilgili bakanlıklara bağlı olması ve bu programlar için uygulanan öğretim şekli, radyoloji meslek mensuplarının bu projeden yararlanma hakkını ortadan kaldırmayacağı hususuna dikkat edilecektir.

Madde 19- Bu protokoldeki hususların uygulama sürecinde ihtiyaç duyulması halinde, projeye yeni hükümler eklenebilecek veya mevcut hükümlerde dernekle yazılı mutabakat sağlanan konularda öz korunarak istisna değişiklikler yapılabilecektir. Ancak; bu projeden yararlanacakların hakları her durumda korunacaktır.

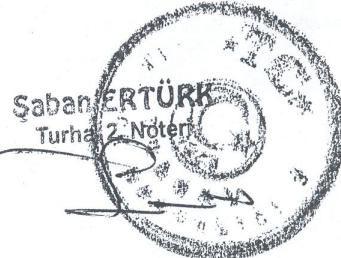
04.06.2010

Serdar BÜKÜLMEZ
Genel Sekreter

Gürdoğan AYDIN
Proje Veri Araştırma Sorumlusu

Ahmet KUMAŞ
Proje Genel Koordinatörü

Heybet ASLANOĞLU
GENEL BAŞKAN

"RADYASYON KAYNAKLARIYLA ÇALIŞMA TEMEL KANUNU"

(TÜMRAD-DER KANUN TASARISI)*

Kabul Tarihi:

Kanunun Numarası:

AMAC

Madde 1-Bu kanunun amacı; mesleği gereği resmi ve özel sağlık sektöründe radyasyon kaynaklarıyla çalışan tüm radyasyon görevlilerinin görev tanımları, çalışma esasları, mesleğin özelliğinden kaynaklanan hakları ile bu görevliler ve hastaların radyasyon güvenliğini çağdaş bir anlayışla uluslararası standartlara uygun şekilde düzenlemektir.

KAPSAM

Madde 2-Bu kanun, sağlık alanında tanı ve tedavi amaçlı radyasyon kaynaklarını kullanmada ehliyetli her seviyedeki tüm radyasyon görevlilerinin görev tanımları, eğitim, görev yetki ve sorumlulukları, çalışma esasları, mesleğin özelliğinden kaynaklanan hakları ile bu görevliler ve hastaların radyasyon güvenliğine dair temel hükümleri kapsar.

TANIMLAR

Madde 3-Bu kanun metninde geçen;

a)**Radyasyon (ışın):** Maddenin, kendiliğinden veya çevreden aldığı enerji etkisiyle dış ortama saldırdığı parçacık veya foton yapısında dalga türü enerjisi,

b)**Radyoloji (ışın bilimi):** Radyasyonun, hastalıkların tanı ve tedavisinde kullanımını ve bu amaçla geliştirilen teknik ve yöntemleri konu alan bilim dalını,

c)**Radyodiyagnostik:** Radyolojinin tanı dalını,

ç)**Radyoterapi:** Radyolojinin tedavi dalını,

d)**Radyasyon görevlisi:** Sağlık kurum ve kuruluşlarında mesleği gereği radyasyon kaynaklarıyla çalışan, denetimli ve gözetimli alanlardaki çalışmaları yürüten veya değerlendiren kişiyi,

e)**Radyoloji Teknisyeni:** Mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarının radyoloji bölümlerinden mezun olmuş olup, iyonizan ve non-iyonizan radyasyon kaynaklarını kullanarak, hastalıkların tanı ve tedavisi amacıyla, hekimlik bilgi ve becerisi gerektirmeyen tüm radyolojik incelemeler ile radyoterapi uzmanının direktifi veya radyasyon fizikçisinin ölçü ve hesaplarına göre radyoterapi alanında ışın tedavi planını uygulama ehliyetine sahip sağlık meslek mensubunu,

f)**Radyoloji teknikeri:** Üniversitelerin radyoloji ön lisans programlarından mezun olmuş olup, iyonizan ve non-iyonizan radyasyon kaynaklarını kullanarak, hastalıkların tanı ve tedavisi amacıyla, hekimlik bilgi ve becerisi gerektirmeyen tüm radyolojik incelemeler ile radyoterapi uzmanının direktifi veya radyasyon fizikçisinin ölçü ve hesaplarına göre radyoterapi alanında ışın tedavi planını uygulama ehliyetine sahip sağlık meslek mensubunu,

g)**Tıbbi görüntüleme teknikeri:** Üniversitelerin tıbbi görüntüleme ön lisans programlarından mezun olmuş olup, iyonizan ve non-iyonizan radyasyon kaynaklarını kullanarak, sadece hastalıkların tanısı amacıyla, hekimlik bilgi ve becerisi gerektirmeyen tüm radyolojik incelemeleri yapma konusunda ehliyetli sağlık meslek mensubunu,

ğ)**Radyoterapi teknikeri:** Üniversitelerin radyoterapi ön lisans programlarından mezun olmuş olup, sadece radyoterapi alanında radyoterapi uzmanının direktifi ve radyasyon fizikçisinin ölçü ve hesaplarına göre ışın tedavi planını uygulama ehliyetine sahip sağlık meslek mensubunu,

h)**Radyoteknolog:** Üniversitelerin radyoloji alanıyla ilgili mesleki ve teknik eğitime yönelik lisans bölümlerinden mezun olmuş olup, diplomaları Sağlık Bakanlığınca tescil edilen radyoloji meslek mensuplarını,

ı)**Radyoteknoloji uzmanı:** Radyoteknolog eğitimi üzerine alanında en az yüksek lisans eğitimi almış radyoloji meslek mensuplarını,

i)**Medikal fizik uzmanı:** Fen Fakültesi (Fizik Bölümü) veya fizik mühendisliği üzerine radyasyon fiziği, nükleer tıp veya radyasyon güvenliği gibi alanlarda en az yüksek lisans eğitimi almış olup, diplomaları Sağlık Bakanlığınca tescil edilmiş radyasyon görevlilerini,

j)**Radyolog:** Tıp fakültesi eğitimi üzerine radyoloji alanında ihtisas yapmış hekimleri,

k)**Radyoterapist:** Tıp fakültesi eğitimi üzerine, radyoterapi alanında ihtisas yapmış hekimleri ifade eder.

GENEL HÜKÜMLER

Madde 4-Bu kanunun yayımından itibaren, radyoloji alanında tanı ve tedavi amaçlı tıbbi uygulamalarda görevli kılınacak personelin, bu alanda üniversitelerin en az ön lisans programlarından mezun olması ve ehliyetli sayılmaları için diplomaların Sağlık Bakanlığınca tescil edilmesi şarttır.

Bu madde hükmü, bu kanunun geçici 1.maddesiyle sınırlıdır.

Madde 5-Bu kanunun 3.maddesinde belirtilen unvanlara sahip hekim dışı radyoloji meslek mensupları, hekimlik bilgi ve becerisi gerektirmeyen ve görev tanımlarında belirtilen konularda tanı ve tedavi amaçlı radyasyon uygulamaları yanında, bu uygulamalara yönelik yönetim, eğitim, denetim ve değerlendirme konularında Avrupa Birliği ülkelerindeki uygulamalar da dikkate alınarak Sağlık Bakanlığınca

hazırlanacak mevzuatta belirtilen görev alanlarıyla ilgili işleri yaparlar. Radyoskopik ve ilaçlı radyolojik incelemeler radyasyon görevlisi hekimlerin görev alanına girer.

Madde 6-Tanı ve tedavi amaçlı radyasyon kaynaklarının kullanılacağı ortamlarda, radyasyon sağlığı ve güvenliğinin sağlanması konusunda uluslararası kurallar esas alınır.

Madde 7-Radyasyon kaynaklarını tanı ve tedavi amacıyla kullanma konusunda örgün eğitim sistemiyle en az temel mesleki eğitim almış olmak şarttır. Bu ön şartı taşımayanlar radyasyon kaynaklarını kullanamaz ve radyasyon görevlisi bulunmayan radyasyon uygulamalarıyla ilgili işlerde görevlendirilemez.

Madde 8-Gelişen ve değişen koşullar nedeniyle, Mesleki Yeterlik Kurumu, Türkiye Atom Enerjisi Kurumu, Milli Eğitim Bakanlığı, Çalışma Bakanlığı ve ilgili diğer sivil toplum kuruluşlarının da görüşleri alınarak, tüm radyoloji meslek mensuplarının görev analizi ve sorumlulukları yeniden belirlenir. Bu konuda uluslararası meslek standardı (ISCO-88) ve uluslararası eğitim standardı (ISCED-97) kriterleri de dikkate alınır.

Madde 9- Mesleği gereği tanı ve tedavi amaçlı radyasyon kaynaklarını kullanan, bu kapsamdaki çalışmalarını yürüten ve değerlendiren hekim ve hekim dışı tüm radyasyon görevlilerinin günlük çalışma süresi 5 (beş) saati geçemez. Resmi veya özel sağlık kurum ve kuruluşlarında çalışan hekim ve hekim dışı radyasyon görevlileri kanunlarda belirtilen olağanüstü haller dışında görev alanlarına girmeyen işlerde çalıştırılmaz.

Madde 10-Hekim dışı radyasyon görevlilerinin çalışma şeklinde "vardiya sistemi" uygulanır. Bir günlük çalışma süresince, 9.maddenin ruhundan hareketle, mükerrer vardiya hizmeti uygulamaz. Ancak; savaş, deprem, afet ve benzeri olağan dışı durumlarda yetkililer çalışma şeklinde geçici olarak değişiklik yapabilir.

Madde 11-Mesleği gereği tanı ve tedavi amaçlı radyasyon kaynaklarıyla çalışanlara -normal yıllık izinlerinden başka- her bir yıllık çalışma süresi sonunda 30 (otuz) gün sağlık (şua) izni verilir. Doz limitlerinin aşılması veya herhangi bir meslek hastalığı ve benzeri sebeplerle hekim raporuna istinaden verilen sağlık izinleri bu şua izniyle ilişkilendirilmez. Şua izinleri başka bir yıla aktarılmaz. Bu izinler süresince de çalışanların tüm özlük hakları korunur.

Madde 12-Radyasyon görevlilerine tanınan normal yıllık izin dışındaki şua izinleri ile herhangi bir meslek hastalığına istinaden verilen 10 (on) günü aşan istirahat raporlarının bol oksijen içeren, temiz ve sakın yerlerde geçirilmesi için devlet dinlenme amaçlı sosyal tesisler kurar. Bu tesislerde yeterli sayıda hekim, hemşire ve diğer hekim dışı personel görevlendirilir.

Madde 13-Mesleği gereği iyonizan ve non-iyonizan radyasyon kaynaklarıyla çalışan , bu çalışmalarını yürüten ve değerlendiren radyasyon görevlilerinin hizmet sürelerine takvim yılı esas alınarak, yılda 3 (üç) ay fiili hizmet süresi eklenir.

Madde 14-Sağlık işletmelerinde mesleği gereği radyasyon kaynaklarıyla çalışanlara Maliye Bakanlığının görüşüne göre temininde güçlük zammı ödenir.

Madde 15-Radyasyon kaynaklarını kullanarak yapılan işler ağır ve tehlikeli işlerden olduğundan, ağır ve tehlikeli işlerde çalışanlara tanınan tüm haklardan radyasyon çalışanları da yararlanır.

Madde 16-Meslekleri gereği tanı ve tedavi amaçlı radyasyon kaynaklarıyla çalışan radyasyon görevlileri en az 6 (altı) aylık periyotlarla genel sağlık kontrolünden geçirilir. Bu sağlık kontrollerinde özellikle kan tablosu yanında, el, deri, yüz, ağız ve göz muayenesine dair sonuçlar kayıt altında tutulur. Muayene sonucu gözlenen belirtiler geçinceye kadar bu kişiler radyasyon ortamından uzak tutulur.

Madde 17-Nükleer tıp ve radyoterapi gibi radyoaktif kaynakların kullanıldığı tanı ve tedavi merkezleri ile tam teşekküllü sağlık işletmelerinin radyoloji departmanlarında, üniversitelerin Fen Fakültesi (Fizik Bölümü) veya fizik mühendisliği üzerine medikal fizik alanında en az yüksek lisans eğitimi almış personel istihdam edilir.

Madde 18-Radyoloji departmanı bulunan her sağlık işletmesinde bir radyoloji başteknisyeni ve yeterli sayıda başteknisyen yardımcısı görevlendirilir. Bu kanunun yayımından itibaren başteknisyen olarak görevlendirileceklerde, radyoloji alanında en az ön lisans mezunu olanlara öncelik verilir. Bu kanundan önce bu görevi fiilen yürütenlerin kazanılmış hakları korunur.

Madde 19-Sağlık işletmelerinde çalışan hekim dışı radyasyon görevlilerinin birinci derece sicil amiri radyoloji biriminin klinik şefidir. Klinik şefi olmayan işletmelerde söz konusu personel doğrudan başhekime bağlı olarak çalışır.

Madde 20-Hekim dışı radyoloji meslek mensupları mesleki ve sosyal dayanışma, mesleki gelişim ve kariyer amacıyla "Hekim Dışı Radyoloji Meslek Mensupları Odası" ve "Hekim Dışı Radyoloji Meslek Odaları Birliği" kurabilir. Ayrıca; bu amaçla, bu meslek odaları ve meslek odaları birliği, ulusal ve uluslararası diğer sivil toplum kuruluşlarına üye olabilir.

Madde 21-Radyoloji alanındaki bilimsel ve teknolojik gelişmeleri optimum düzeyde hizmete yansıtmak üzere, tüm radyasyon çalışanlarının kurs, hizmet içi eğitim, seminer, sempozyum ve konferans gibi eğitim etkinlikleriyle mesleki gelişimlerini sağlamak esastır. Bu amaçla, çeşitli kurum ve kuruluşlarca düzenlenen eğitim etkinliklerine katılan radyasyon görevlilerinin eğitim etkinliklerine dair giderleri çalıştığı kurum tarafından karşılanır. Alanıyla ilgili spesifik konularda kurs belgesi alanların başarıları özlük haklarına yansıtılır.

Madde 22-Yurt dışındaki tanı ve tedavi amaçlı radyasyon uygulamaları ile konuyla ilgili yönetim, eğitim, denetim ve değerlendirme gibi süreçlerle ilgili iş ve işlemleri yerinde gözleyip incelenen, gerekli araştırmaları yapmak ve bu bağlamda ülkemize mesleki bilgi ve teknoloji transferi sağlamak üzere, her yıl mesleki konularda yapılacak yazılı sınavla tespit edilen yeterli sayıda radyasyon çalışanı devlet tarafından yurt dışına görevlendirilir. Ayrıca; radyoloji alanıyla ilgili sivil mesleki kuruluşlar tarafından hazırlanan yurt içi ve yurt dışı aktiviteli projeler de devlet tarafından desteklenir.

Madde 23-Tanı ve tedavi amaçlı radyasyon uygulaması yapılan sağlık işletmelerinde hasta protokol defteri tutulması ve yapılan radyasyon uygulamalarına dair istatistik verilerinin muhafazası zorunludur.

Mf

Madde 24-Radyasyon kaynağı kullanılan her sağlık işletmesinde döşeme, tavan ve duvarların kalınlığı ve neden yapıldığını gösteren mikyaslı (ölçekli) bir kroki bulundurulur.

Madde 25-Türkiye Atom Enerjisi Kurumu (TAEK) tarafından lisans verilmeyen cihazlar işletmeye açılmaz.

Madde 26-Bu kanun hükümlerinde geçen konulara dair ayrıntılı usul ve esaslar için Türkiye Atom Enerjisi Kurumu, Mesleki Yeterlik Kurumu, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, İç İşleri Bakanlığı, Maliye Bakanlığı ve konuyla ilgili sivil toplum kuruluşlarının görüşleri de alınarak, bu kanunun yayımını izleyen 6 (altı) ay içinde Sağlık Bakanlığınca bir yönetmelik hazırlanır.

Madde 27- Bu kanun yürürlüğe girdikten sonra, bu kanundan önceki mevzuatta yer alan aynı konulu hükümler yürürlükten kalkmış sayılır. Bu kanundan önceki mevzuatla bu kanun hükümleri arasında çelişki olması halinde bu kanun hükümleri esas alınır.

Geçici Madde 1-Bu kanun yürürlüğe girdikten önce orta öğretim kurumlarının radyoloji bölümlerinden mezun olanlar ile bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte bu programlarda kayıtlı öğrencilerin kazanılmış hakları saklıdır.

Geçici Madde 2-Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce ortaöğretim kurumlarının radyoloji bölümlerinden mezun olanlar ile bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte bu programlara kayıtlı öğrencilere de alanlarında en az ön lisans eğitimi yapma hakkı tanınır.

Madde 28-Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 29-Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Şaban ERTÜRK
Tutkal 2. Noteri

T.C.
TURHAL
2. NOTERLİĞİTURHAL 2. NOTERİ
ŞABAN ERTÜRKY.SELİM MAH.
TANRIVERDİ
SOK.NO:19
Tel : 356 2761738

30 Eylül 2010

EK'te örneği bulunan TUMRADOLOJİ TEKNİSYEN VE TEKNİKLERLERİ DERNEĞİ'nce tanzim edilen RADOLOJİ TEKNİKLERİNE YÖNELİK MESLEKİ GELİŞİM VE KARIYER PROJESİ VE RADOYASYON KAYNAKLARIYLA ÇALIŞMA TEMEL KANUNU (TUMRAD-DER KANUN TASARISI) isimli evrakların gösterdiği Turhal Nüfus Müdürlüğü'nden verilmiş 9.11.2007 tarih, 6028 kayıt, [REDACTED] numaranal fotoğrafı Nüfus Cüzdanına göre Tokat ili Erbaa ilçesi [REDACTED] aile sıra, [REDACTED] sıra numaralarında nüfusa kayıtlı olup, baba adı [REDACTED] ana adı [REDACTED] doğum tarihi 18.4.1969, doğum yeri Erbaa olan ve halen MİMAR SİNAN MAH. ŞEHİT SEMİH BALABAN CAD. 50/10 TURHAL/TOKAT adresinde oturduğunu, okur yazar olduğunu söyleyen, [REDACTED] T.C. kimlik numaralı TUMRADOLOJİ TEKNİSYEN VE TEKNİKLERLERİ DERNEĞİ yetkilisi MEHMET SERDAR BÜKÜLMEZ, [REDACTED] adlı kişi tarafından 30.09.2010 tarihi saat 14:25'te onaylatılmak üzere dairemize getirilmiş ve onaylanarak 1 adedi dairede saklanmak üzere alıkonulmuş 1 adedi şahsa verilmiştir. İkbiron yılı Eylül ayının otuzuncu günü 30.09.2010

TURHAL 2. NOTERİ
ŞABAN ERTÜRK

DAYANAK: KOCAELİ VALİLİĞİ İL DERNEKLER MÜDÜRLÜĞÜ'nden 20.05.2005 tarih ve 36-5 yevmiye no ile onaylı KÖRFEZ RADOLOJİ DERNEĞİ 'e ait karar defterinin 58 sayfasındaki 25.09.2010 tarihli ve 110 nolu kararın incelenmesinden MEHMET SERDAR BÜKÜLMEZ'in NOTERLİKLERDE İŞLEM YAPTIRMAYA, KARAR, PROJE METİNLERİNİ TASTİK işlemleri yapmağa yetkili olduğu görüldü.

İşbu dayanak Noterlik Yasası'nın 79.maddesine göre eklenmiştir.

MÜSTENİDATTIR
BAŞKA YERDE
KULLANILMAZ.Şaban ERTÜRK
Turhal 2. Noteri

T.C. CUMHURİYETİ
İL KATİPİ
NÜFUS CÜZDANI

Adı Soyadı: BÜKÜLMEZ
Soyadı: MEHMET SERDAR
Doğum Yeri: ERBAA
Doğum Tarihi: 18.04.1969

İL KATİPİ
NÜFUS CÜZDANI

Adı Soyadı: BÜKÜLMEZ
Soyadı: MEHMET SERDAR
Doğum Yeri: ERBAA
Doğum Tarihi: 18.04.1969

T.C.
TURHAL
2. NOTERLİĞİ
İl: 03561 276 17 38

ÖRNEK

KARAR

İşbu kararın 25.09.2010 Günü

İşbu kararın 25.09.2010 Günü

İşbu kararın 25.09.2010 Günü

T.C.
KOCAELİ VALİLİĞİ
İL DERNEKLER MÜDÜRLÜĞÜ

İL DERNEKLER MÜDÜRLÜĞÜ

İL DERNEKLER MÜDÜRLÜĞÜ

İŞBU SÜRETTİ İBRAZ
EDİLENİ AYNI DİR.KDV, Harç, Damga Vergisi ve Değerli Kağıt bedeli makbuz karşılığı tahsil edilmiştir.
(A.A) A/S Ka=1275/0, A/S YAZI=2/0, A/S DeK.=1/0, DYNK Sık=97.1